

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822200233
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3822200233.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitana, PhD., vo veci starostlivosti súdu o maloletú M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, B., dieťa rodičov: matka R.. N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., S. XXX/XX, zastúpená V.. X. G., advokátkou so sídlom B., M. K. XX/X, otec R.. W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., N. XXX/X, zastúpený V.. E. K., advokátkou so sídlom B., O. X/A, o návrhu otca na zníženie výživného a iné, a o vzájomnom návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/4/2022-112 zo dňa 4. mája 2022 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. m e n í tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k mal. M. zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 170,- eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2022. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 5P/15/2021-95 zo dňa 09.06.2021 v rozsahu vyživovacej povinnosti.

Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol (výrok I.), rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 5P/15/2021-95 zo dňa 09.06.2021 v časti úpravy vyživovacej povinnosti zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje do rúk matky s účinnosťou od 19.01.2022, ročné výživné od 19.01.2022 do vyhlásenia rozsudku vo výške 219,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným do rúk matky s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stáva ročným celý dlh (výrok II.), zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 5P/15/2021-95 tak, že upravil styk otca s mal. M. K., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou počas párneho kalendárneho týždňa v utorok od 16.00 h do 19.00 h a vo štvrtok od 16.00 h do 19.00 h a počas dní párneho kalendárneho týždňa v pondelok od 16.00 h do 19.00 h a od piatku od 17.00 h do nedele do 19.00 h (výrok III.), matka je povinná mal. dieťa na styk s otcom pripraviť, v určený deň a hodinu ho otcovi v mieste bydliska dieťaťa odovzdať a v určený deň a hodinu ho od neho v mieste bydliska dieťaťa prevziať (výrok IV.), otec je povinný mal. dieťa v určený deň a hodinu od matky v mieste bydliska dieťaťa prevziať a v určený deň a hodinu ho matke v mieste bydliska dieťaťa odovzdať (výrok V.), schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa matka zaväzuje informovať otca o zmene zdravotného stavu maloletej, o zmene lekárov, o zmenách ohľadom škôlky a školy a o zmenách bydliska maloletej (výrok VI.), súd návrh otca, aby matka bola povinná umožniť mu video hovor alebo telefonát každý druhý deň od

16.00 hod. do 19.00 hod. zamietol (výrok VII.), žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok VIII.). Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nastala zmena pomerov na strane účastníkov odôvodňujúca zmenu rozsudku tamojšieho súdu sp. zn. 5P/15/2021, ktorým bola mal. M. zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platením výživného v sume 150,- eur mesačne a zároveň bol upravený styk otca s maloletou. Mal preukázané, že od uvedeného rozhodnutia sa vzhľadom na vývoj nákladov zvýšili výdavky na maloletú, ktorá nastúpila do materskej školy, zvýšili sa aj pomerné náklady na stravu, oblečenie a bývanie maloletej. Uviedol, že otec je opäť nezamestnaný, konštatoval však, že vlastným zavinením, nakoľko podľa správy od zamestnávateľa ako aj podľa vyjadrenia otca bol s ním skončený v priebehu posledného roka dvakrát pracovný pomer v skúšobnej dobe pre neuspokojivé pracovné výsledky, preto vychádzal z príjmu, ktorý by s ukončeným vysokoškolským vzdelaním v stavebnom odbore podľa ponuky voľných miest na takto kvalifikovanú pracovnú silu mohol dosahovať, t. j. zo sumy cca 1 000,- eur, zohľadniac výdavky na bývanie 70,- eur, stravu 150,- eur a nevyhnuté výdavky na oblečenie, lieky a pohonné hmoty, po úhrade ktorých otcovi zostáva dostatočná rezerva na plnenie vyživovacej povinnosti vo výške 200,- eur mesačne, ako to žiadala matka maloletej. Vzhľadom na zameškané výživné rozhodol o povinnosti úhrady zameškaného výživného celkom v sume 219,- eur. V konaní bolo preukázané, že otec dieťaťa sa o maloletú zaujíma, preto vzhľadom na potrebu byť s maloletou v kontakte čo najviac, aby sa citové väzby medzi nimi nenarušili a aby si mohli budovať vzájomný vzťah, upravil styk v týždni, keď otec s maloletou nie je cez víkend, a to v utorok a štvrtok, aby mala aj matka, ktorá je zamestnaná možnosť byť s maloletou od piatku do nedele dvakrát v mesiaci. Rozhodol podľa § 25 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 zákona o rodine. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomu rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Súdu vytýkal, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a namietal nesprávne právne posúdenie veci. Nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie videl v nesprávnom posúdení možností na strane povinného a nesprávnom právnom posúdení potrieb na strane oprávneného pri následnom samotnom určení jeho vyživovacej povinnosti s ohľadom na neprimeranosť jeho výšky. Namietal, že súd nesprávne vyhodnotil jeho finančné možnosti prispievať na výživu maloletej M. a následne nesprávne rozhodol tak, že vyživovacia povinnosť zvýšil, keď práve vzhľadom na zmenu jeho finančných pomerov, považuje za opodstatnený jeho návrh na zníženie výživného. Na rozdiel od obdobia posledného určenia jeho vyživovacej povinnosti na maloletú bol síce nezamestnaný, no poberal podporu v nezamestnanosti. V čase poslednej nezamestnanosti je bez akéhokoľvek príjmu alebo dávky. Za nesprávny považoval záver súdu, ktorý ustálil, že zárobku, ktorý dosahoval u predchádzajúceho zamestnávateľa vo výške 876,93 eur sa vzdal sám, bez dôležitého dôvodu. Uviedol, že o prácu u posledného zamestnávateľa prišiel bez vlastného zavinenia, spoločnosť R., M., ukončila s ním pracovný pomer v skúšobnej dobe ku dňu 12.04.2022, pričom od bývalého kolegu v čase trvania jeho pracovného pomeru mal vedomosť, že riaditeľ spoločnosti je s jeho prácou spokojný. Ani u predchádzajúceho zamestnávateľa, spoločnosť M., M., rozhodne neboli dôvodom pre ukončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe jeho neuspokojivé výsledky. Otec má úprimný záujem udržať si prácu a mať stabilný príjem, nakoľko sa mieni domáhať striedavej starostlivosti o mal. M.. Poukázal aj na zmenu pomerov na strane matky, ktorá ukončila materskú dovolenku a riadne sa zamestnala. Navrhol, aby odvolací súd vyhovel jeho návrhu na zníženie výživného, resp. výživné na sumu 170,- eur mesačne zvýšil s účinnosťou od 01.07.2022. V odvolaní namietal aj rozsah úpravy styku. Požadoval, aby mu súd umožnil vyzdvihovať maloletú aj v materskej škole.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny, nakoľko súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil jednoznačný záver, že návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti je nedôvodný, naopak je dôvodný návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletej. V celom rozsahu sa stotožnila s rozhodnutím súdu aj odôvodnením napadnutého rozsudku.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že zastáva názor, že zníženie výživného nie je v záujme mal. M., a to z dôvodu, že pomery u maloletej sa od posledného rozhodovania zmenili tým, že nastúpila do materskej školy, čo odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca. Potvrdil, že rodičia sa zúčastňujú odborného poradenstva na referáte poradenskopsychologických služieb. Kolízny opatrovník na svojom názore zotrval aj po oboznámení sa s písomným vyjadrením matky k podanému odvolaniu.

5. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP, na prejednanie odvolania nariadil pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie otca proti rozsudku súdu prvej inštancie je čiastočne dôvodné.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI., ktorým súd schválil rodičovskú dohodu a výrok VII., ktorým návrh otca, aby matka bola povinná umožniť mu videohovor alebo telefonát každý druhý deň od 16.00 h do 19.00 h, odvolaním napadnutý nebol, preto je v tomto rozsahu právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu zostal výrok I. a II. o vyživovacej povinnosti otca k maloletej, výrok III., IV., V. o úprave styku otca s maloletou a súvisiaci výrok o trovách konania.

7. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4 zákona o rodine).

8. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov, ako na strane maloletých detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom ich odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením ich príjmu, prípade iných okolností.

9. Odvolanie otca, ktoré smerovalo proti výške výživného, bolo založené na nesúhlase s tým, ako súd prvej inštancie ustálil jeho zárobkové možnosti, z ktorých pri určení výživného vychádzal. Namietal, že súd nesprávne ustálil, že zárobku sa vzdal sám bez dôležitého dôvodu. Zdôraznil, že spoločnosť R., M. ukončila s ním pracovný pomer v skúšobnej dobe ku dňu 12.04.2022, pričom od bývalého kolegu mal preverenú spokojnosť riaditeľa spoločnosti s jeho prácou.

10. Na to, aby odvolací súd mohol preskúmať súdom prvej inštancie určený rozsah vyživovacej povinnosti otca k mal. M., musí posúdiť, či pomery na strane otca umožňujú platiť vyživovaciu povinnosť stanovenú preskúmaním rozhodnutím, pričom prihliada na pomery na strane rodičov a na odôvodnené potreby maloletej. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine).

11. Odvolací súd na prejednanie odvolania nariadil pojednávanie, na ktorom z výsluchu otca a z listinných dôkazov zistil, že spoločnosť R. M. so sídlom B. ukončila s otcom pracovný pomer založený pracovnou zmluvou zo dňa 05.01.2022 podľa § 72 Zákonníka práce v skúšobnej dobe ku dňu 12.04.2022, následne od 13.04.2022 do 10.07.2022 bol otec evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny B. ako uchádzač o zamestnanie, z evidencie bol vyradený z dôvodu vzniku pracovného pomeru u zamestnávateľa K. M. s tým, že otec v uvedenom čase nebol poberateľom dávok v hmotnej núdzi, žiadnych sociálnych dávok ani iných príspevkov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B.. Dňa 11.07.2022 otec uzatvoril pracovnú zmluvu so zamestnávateľom K. SK, M. so sídlom Y. II, B., pracovný pomer je uzavretý na dobu určitú do 31.07.2023 so skúšobnou dobou na 3 mesiace, t.j. do 11.10.2022. Za mesiac august 2022 podľa potvrdenia od zamestnávateľa otcovi bola vyplatená čistá mzda v sume 984,- eur. Otec listinnými dôkazmi preukázal, že cez portál www.profesia.sk reagoval na pracovné ponuky - oblasťný zástupca - B. (M. X., M.), reklamačný technik/skladník (K.), rozpočtár - prípravár (X. F., obsluha nápojových a tovarových automatov G. N. (O.), rozpočtár - príprava stavieb (L.), mechanik - elektrické kolobežky Z.), referent logistiky/špeditér (.), stavbyvedúci/ pomocný stavbyvedúci (X., rozvoz autodiélov I. a G. N. (F.)), IT technik/IT obchodník (F.), murár - parťák (S.), práca z domu - špecialista na oddelení G. (D. M.), rozpočtár - prípravár stavieb (L., projekčný inžinier - junior, junior koordinátor v oblasti stavebníctva, správca areálu, referent technicko-

prevádzkovej činnosti, predajca (M.), vedúci hospodárskej správy (E.), administratívny pracovník (J..), stavebný technik (L..), pracovník požičovne strojov a náradia (M. o.) a iné.

12. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sú rozhodujúce nielen osobné, majetkové a zárobkové pomery na strane povinného rodiča, ale aj odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a pomery na strane matky, ktorej je maloletá zverená do osobnej starostlivosti. Podľa vyjadrenia matky maloletá je umiestnená v Materskej škole, ul. W. Q., B., o čom matka predložila súdu potvrdenie o návšteve školy a výdavkoch na dieťa s tým, že s platnosťou od 01.06.2022 je príspevok na čiastočnú úradu výdavkov na pobyt dieťaťa v materskej škole vo výške 21,- eur mesačne, čiastočná úhrada nákladov spojených s činnosťou v školskej jedálni predstavuje príspevok vo výške 32,34 eur mesačne, rodičovskému združeniu sa platí úhrada mimoškolských aktivít organizovaných ZRŠ vo výške 5,- eur mesačne a čiastočná úhrada nákladov spojených s činnosťou v školských jedálňach pri MŠ predstavuje príspevok vo výške 7,- eur mesačne. K svojim zárobkovým pomerom matka predložila Dodatok č. 4 k pracovnej zmluve zo dňa 28.07.2014 s tým, že s účinnosťou od 01.06.2022 došlo k zmene nároku zamestnanca za vykonanú prácu na základnú zložku mzdy vo výške 500,- eur mesačne s tým, že zamestnávateľ sa dohodol so zamestnancom na mesačnom čase podľa aktuálneho pracovného fondu v príslušnom kalendárnom mesiaci. Podľa potvrdenia o výške príjmu zamestnanca, matke bola za mesiac jún 2022 vyplatená mzda vo výške 853,20 eur, za mesiac júl vo výške 897,10 eur a za mesiac august vo výške 905,85 eur.

13. V súlade so zistenými skutočnosťami odvolací súd podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dospel k záveru, že sú dané dôvody na zmenu rozsahu vyživovacej povinnosti určenú naposledy rozsudkom Okresného súdu Prievidza 5P/15/2021 zo dňa 09.06.2021, ktorým bola stanovená vyživovacia povinnosť na mal. M. v rozsahu 150,- eur mesačne s účinnosťou od 09.04.2021. V tom čase bola matka s mal. M. vo veku dvoch rokov na rodičovskej dovolenke s príjmom pozostávajúcim z rodičovského príspevku vo výške 378,10 eur mesačne a z rodinných prídavkov s sume 25,50 eur mesačne, pričom matka podľa vlastného vyjadrenia vykonávala činnosť ako „F. Y.“. Aj keď v čase uvedeného rozhodnutia bol otec od 01.01.2021 nezamestnaným, bol mu s účinnosťou od 01.01.2021 priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti v sume 579,70 eur s tým, že dávka mu bola priznaná do 30.06.2021. Súd pri určení vyživovacej povinnosti otca vychádzal z jeho príjmu, ktorý dosahoval u posledného zamestnávateľa, t.j. zo sumy 876,93 eur (bod. 15 odôvodnenia rozsudku sp. zn. 5P/15/2021). Porovnávajúc pomery posledného rozhodnutia s aktuálnymi pomermi je potrebné vychádzať zo skutočností, že posledný zamestnávateľ otca spoločnosť R. M., skončila s otcom pracovný pomer v skúšobnej dobe, v konaní nebolo jednoznačne preukázané, že by sa otec vzdal vlastným pričinením výhodnejšieho zamestnania. S účinnosťou od 13.04.2022 bol otec v evidencii nezamestnaných bez nároku na poberanie akýchkoľvek dávok, aktívne sa uchádzal o zamestnanie a s účinnosťou od 11.07.2022 uzavrel pracovný pomer so zamestnávateľom K. M.. a za mesiac august 2022 mu bola vyplatená čistá mzda vo výške 984,40 eur, pričom otec k svojim ďalším nákladom uviedol, že dňa 13.09.2022 uzatvoril nájomnú zmluvu na prenájom garsónky vo výmere 20 m² za dohodnuté nájomné vo výške 270,- eur mesačne s tým, že uvedená výška nájomného je platná do 31.12.2022.

14. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd považoval za dôvodné zvýšenie vyživovacej povinnosti a s prihliadnutím na návrh otca, ktorý v odvolacom konaní na pojednávaní odvolacieho súdu vyjadril súhlas so zvýšením výživného na sumu 170,- eur s účinnosťou od 01.07.2022, odvolací súd zmenil rozsah vyživovacej povinnosti na maloletú zo sumy 150,- eur na túto sumu. Podľa názoru odvolacieho súdu, zvýšený rozsah výživného 170,- eur mesačne na mal. M., ktorá navštevuje materskú školu, zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej, ktoré boli vyčíslené matkou v priebehu konania, ale aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca.

15. Pokiaľ ide o právo otca stýkať sa s mal. M., otec v podanom odvolaní akcentoval žiadosť, aby súd svojím rozhodnutím umožnil preberať maloletú v pracovných dňoch v materskej škole, čo považuje za vhodný psychologický moment, ktorý má vplyv na vzťahy medzi maloletou a otcom, s ktorým návrhom matka nesúhlasila. Zastával názor, že maloleté dieťa potrebuje mať istotu v tom, že matka, ktorá ju do materskej školy privedie, ju v materskej škole aj vyzdvihne. S prihliadnutím na stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý súdu predložil správu z poradenského procesu zo dňa 16.09.2022 s tým, že rodičom je poskytované odborné poradenstvo a napriek tomuto poradenstvu sa rodičia nedokážu konštruktívne dohodnúť, odvolací súd nepovažoval za dôvodné vyhovieť odvolaciemu návrhu otca, aby preberal

maloletú v pracovných dňoch v materskej škole, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie o úprave styku, t. j. výrok III., IV., V. napadnutého rozsudku potvrdil ako vecne správny.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

17. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.